

Κεντροαριστερά σέβεται και προστατεύει όσες κατακτήσεις έχουν πετύχει οι εργαζόμενοι μέσα στα παραδοσιακά αυτά πλαίσια. Παράλληλα, όμως, βλέπει ότι οι αλλαγές στον τρόπο της παραγωγής μπορεί να οδηγήσουν σε αλλαγές στον τρόπο της εξασφάλισης της ευρύτερης συμμετοχής του εργαζόμενου στην εργασιακή διαδικασία και στο προϊόν της δουλειάς του. Η παραγωγή σήμερα αρχίζει να παρουσιάζει όχι μόνο συγκεντρωτικές αλλά και αποκεντρωτικές τάσεις. Η συμμετοχή στα Διοικητικά συμβούλια από τη στιγμή που αποδυναμώνονται τα ίδια τα Διοικητικά συμβούλια, αρχίζει να χάνει τη σημασία της. Η συμμετοχή του εργαζόμενου αποκτάει περισσότερο ανεξάρτητο, ένα είδος επιχειρηματικού χαρακτήρα. Στις συνθήκες αυτές η Κεντροαριστερά επιλέγει να εφοδιάσει τον εργαζόμενο με μορφωτικές και περιουσιακές προϋποθέσεις για να μπορεί να σταθεί σαν ανεξάρτητη παραγωγική μονάδα, για να μπορεί να ασκήσει και να αναπτύξει πρωτοβουλία και επιχειρηματικότητα στο χώρο του.

Η επιτάχυνση της τεχνολογικής προόδου έχει και αυτή σημαντικές επιπτώσεις στην οργάνωση της παραγωγής. Στη νέα εποχή που αρχίζει ο εργαζόμενος θα αντιμετωπίσει την καθολική αλλαγή της τεχνολογικής βάσης της δουλειάς και τρεις και τέσσερις ίσως και περισσότερες φορές μέσα σε μία ζωή. Αντίστοιχα θα κλείνουν παλιές επιχειρήσεις και θα ανοίγουν νέες. Έχει εκτιμηθεί ότι μέσα σε δέκα χρόνια από σήμερα το 80% από τις σημερινές παραγωγικές ειδικότητες θα έχει πάψει να υπάρχει. Μέσα στις συνθήκες αυτές, η επιδίωξη της μόνιμης εργασιακής σχέσης χάνει το νοημά της. Ο εργαζόμενος πρέπει να εξοπλισθεί με τις ικανότητες που χρειάζονται όχι για να κρατάει διά βίου μία μόνο δουλειά αλλά για να μπορεί να προσαρμόζεται σε μία σειρά από διαδοχικά επαγγέλματα. Η Κεντροαριστερά στρέφει την προσοχή της στο να κάνει τον εργαζόμενο μόνιμα απασχολήσιμο μέσα στις συνθήκες μιας διαρκούς τεχνολογικής επανάστασης.

Η μεγαλύτερη ανεξαρτησία, η μεγαλύτερη κινητικότητα του εργαζόμενου στο μέλλον μπορεί να υπαγορεύσει και διαφορετικό τρόπο συμμετοχής του στις κοινωνικές παροχές. Εκεί που ο νεοφιλελευθερισμός θέλει να επιβάλει να αρκεστεί ο εργάτης σε ένα σκέτο μισθό, εκεί που η παλιά σοσιαλδημοκρατία προσπαθεί να κατοχυρώσει μόνο τις εξωμισθολογικές παροχές του κοινωνικού

και με το ξήλωμα μιας σειράς από πρόσφατες για τις ΗΠΑ κατακτήσεις του κοινωνικού κράτους . Στην Ευρώπη το βιωτικό επίπεδο των εργαζομένων όσων έχουν δουλειά, δεν έχει πάθει την πανωλεθρία που έπαθε στις ΗΠΑ αλλά το αποτέλεσμα είναι η ανεργία να έχει φθάσει στα γνωστά επίπεδα. Ο σύγχρονος καπιταλισμός μιλάει ξανά σήμερα στον εργαζόμενο με τη γλώσσα του καπιταλισμού του 19ου αιώνα: δουλειά υπάρχει, μόνον αν τη δεχτείς με όρους σκληρής εκμετάλλευσης του ιδρώτα σου. Αλλιώς μένεις άνεργος.

Η αλλαγή της οικονομικής ισορροπίας των δυνάμεων εις βάρος των εργαζομένων μέσα στο εσωτερικό της κάθε μιας καπιταλιστικής χώρας πολλαπλασιάστηκε από ορισμένες αλλαγές που έγιναν στο διεθνές πλαίσιο λειτουργίας του καπιταλιστικού συστήματος. Ένα μέρος από τις αλλαγές αυτές έχει τεχνολογικό χαρακτήρα. Αναφέρεται στην ταχύτατη εξέλιξη της πληροφορικής σε συνδυασμό με την επανάσταση στις τηλεπικοινωνίες. Ένα άλλο μέρος είναι θεσμικό. Αναφέρεται στην κατάργηση των εμποδίων που οι εθνικές νομοθεσίες έβαζαν μέχρι πρόσφατα στην έξοδο του κεφαλαίου από μια ορισμένη χώρα, δηλαδή των νομικών φραγμών στην παγκόσμια κυκλοφορία των κεφαλαίων. Οι δύο αυτές εξελίξεις μαζί δημιούργησαν την παγκοσμιοποίηση των κεφαλαιαγορών που αποτελεί το κυρίαρχο οικονομικό χαρακτηριστικό του σύγχρονου καπιταλισμού. Δεν είναι όμως η τεχνολογία που κάνει αναπόφευκτη την παγκοσμιοποίηση. Τα ψηφιακά συστήματα, οι οπτικές ίνες και ιδιαίτερα οι υπολογιστές θα μπορούσαν να **ελέγχουν** τη μεταβίβαση των κεφαλαίων από χώρα σε χώρα εξ ίσου καλά με το να την διευκολύνουν να γίνεται ανεξέλεγκτα. Το ότι η παγκόσμια κίνηση κεφαλαίων έχει το χαρακτήρα που έχει σήμερα αυτό είναι το κοινό αποτέλεσμα της νέας τεχνολογίας και του τρόπου χρήσης αυτής της τεχνολογίας. Ο τρόπος χρήσης είναι ασφαλώς πολιτική απόφαση.

Η διαμόρφωση της νέας συλλογικότητας πάνω στις αρχές του αμοιβαίου σεβασμού, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης, δεν μπορεί να βγει πέρα με απλές διακηρύξεις ή με ~~μονόπλευρες αυταρχικές~~ αποφάσεις των πολιτικών ηγεσιών. **Δεν μπορεί παρά να είναι ώριμος καρπός ενός συλλογικού προβληματισμού και μιας συλλογικής απόφασης.** Η αναγκαία αφετηρία είναι ένας ευρύτατος δημόσιος διάλογος πάνω στα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η κοινωνία μας και προ παντός πάνω στις ηθικές και πολιτικές αξίες και αρχές που πρέπει να διέπουν τη συμβίωσή μας. Σ' αυτόν τον διάλογο καλούμε σήμερα όλους τους πολίτες, ζητώντας από αυτούς, ~~και μεταξύ τους, ως πρώτους μεταξύ ίσων, τους πολιτικούς, τους επιστήμονες και τους διανοούμενους,~~ να συζητήσουν και να επεξεργαστούν τις ιδέες της νέας συλλογικότητας.

Δεν επιδιώκουμε να κηδεμονεύσουμε κανένα. Οι πολίτες δικαιολογημένα δεν ανέχονται πια να χειραγωγούνται από τις πολιτικές ηγεσίες τους, απορρίπτουν

τις μεγαλεπήβολες διακηρύξεις και τα συμπαγή οράματα, θέλουν να συμβιώνουν ως συνυπεύθυνοι διαμορφωτές του μέλλοντός τους.

Απέναντι στους πολίτες αυτούς παίρνουμε την πρωτοβουλία και παρουσιάζουμε εμείς πρώτοι τις πολιτικές μας προτάσεις. Προτάσεις για μια νέα συλλογικότητα. Προτάσεις για την ευρεία συμπαράταξη όλων των δυνάμεων που συμφωνούν σε μία πολιτική ίσων προϋποθέσεων, ίσων ευκαιριών και ευχερειών για όλους, σε μία πολιτική που συνδέει αρμονικά την οικονομική ανάπτυξη, τον εκδημοκρατισμό των θεσμών, την κοινωνική αλληλεγγύη και την πολιτισμική χειραφέτηση.

Δεν καθορίζουμε τις θέσεις μας αρνητικά σε σχέση με τους άλλους πολιτικούς χώρους ούτε επιδιώκουμε την όξυνση των κομματικών συγκρούσεων. Προσκαλούμε το σύνολο των πολιτών να τοποθετηθούν και αν συμφωνούν να συστρατευθούν πίσω από τις αρχές που εμπνέουν την πολιτική μας. Αρχές που, εμείς είμαστε βέβαιοι ότι ανταποκρίνονται στις προκλήσεις του αιώνα που έρχεται.